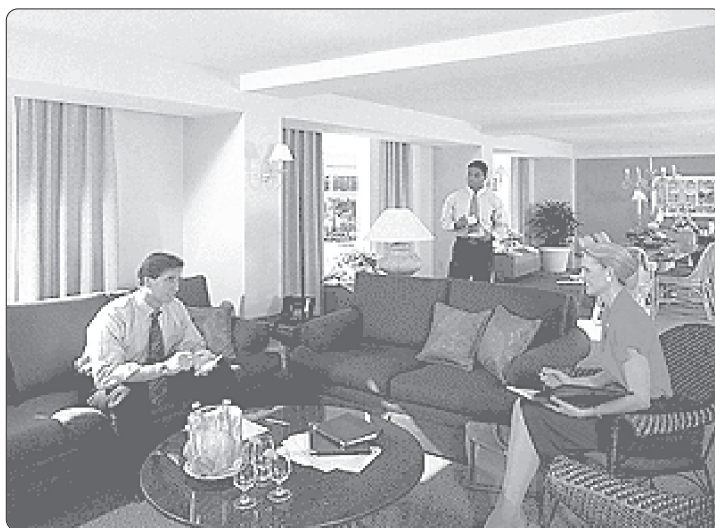

ÎN VIZITĂ LA PRIETENI

I. VOCABULAR

a auzi
a coborî
a deveni
a dormi
a ieși
a invita
a lua loc
a ști
a veni

ciorbă
cuțit
cuvânt
farfurie
furculiță
lingură
mâncare
oaspete
pahar
poftă
sarma
scară
tacâm
vizită
zgomot

cald
gustos
rece

afară
de obicei

Poftă bună!

nimic

II. GRAMATICĂ

Prezentul indicativ al verbelor de conjugarea a IV-a fără sufix
Numeralele cardinale (20 – 90, 100, 1000)

III. INTENȚII COMUNICATIVE

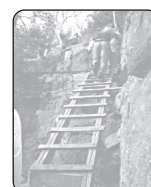
Cum precizăm vârsta cuiva

IV. TEXT-SINTEZĂ

I. VOCABULAR

Încercăm

1. Numiți obiectele din imaginile de mai jos.

2. Spuneți cum este:

băutura
ciorba

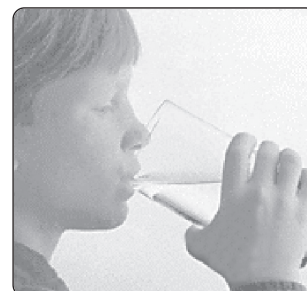
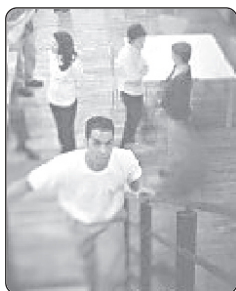
pâinea
mâncarea

apa
sucul

cald
gustos

rece

3. Priviți persoanele din imagini și spuneți ce fac ele.

Modificăm

4. Puneți la plural cuvintele din propozițiile de mai jos.

Model: *Spectacolul este interesant ▶ Spectacolele sunt interesante.*

- Paharul este curat. ● Strada este largă. ● Seara este rece. ● Cutia este mare. ● Elevul este harnic. ● Profesorul este atent. ● Înghețata este delicioasă.

Alcătuim

5. Completați propozițiile după modelul prezentat.

Model: *Eu fac o propunere. ▶ Și noi facem o propunere.*

■ Eu cer o farfurie.	Și tu ...
■ Eu beau un pahar de apă.	Și el ...
■ Eu mănânc o ciorbă.	Și ei ...
■ Eu scriu un cuvânt.	Și ea ...
■ Eu fac o vizită.	Și voi ...
■ Eu desenez o scară.	Și el ...
■ Eu beau o băutură.	Și ei ...

6. Citiți dialogurile și alcătuiți dialoguri similare.

a – Unde merg ei azi seara? – Ei merg în vizită. – Și voi unde mergeți? – Noi mergem la un film.	b – Cine face mâncare? – Bunica face mâncare. – Cum este mâncarea ei? – Mâncarea ei este caldă și gustoasă.

7. Răspundeți la întrebări.

- Aveți apă rece? ● Ieșiți seara la plimbare? ● Ce luați de la magazin?
- Mergeți astăzi în vizită la prieteni? ● Ce aveți în frigider? ● Cum este ciorba? ● Cine mănâncă supă?

Dicționar de contexte minime

a auzi	un cântec o melodie un cuvânt	a deveni	medic șef prieteni
a ieși	din casă în stradă afară	a invita	prieteni în vizită o fată la teatru oaspeții în casă

II. GRAMATICĂ

Observăm

– Ieși afară?	– Unde cobori ?
– Da, ies .	– Cobor la universitate.
– Dar cine nu iese ?	– Și ei coboară la universitate?
– Vasile și Petru nu ies .	– Nu, ei nu coboară la universitate.

Prezentul indicativ al verbelor de conjugarea a IV-a în -i fără sufix

Terminațiile		<i>a dormi</i>	<i>a veni</i>	<i>a ști</i>	<i>a auzi</i>	<i>a ieși</i>
–	<i>eu</i>	<i>dorm</i>	<i>vin</i>	<i>știu</i>	<i>aud</i>	<i>ies</i>
-i	<i>tu</i>	<i>dormi</i>	<i>vii</i>	<i>știi</i>	<i>auzi</i>	<i>ieși</i>
-e	<i>el, ea</i>	<i>doarme</i>	<i>vine</i>	<i>știe</i>	<i>aude</i>	<i>iese</i>
-im	<i>noi</i>	<i>dormim</i>	<i>venim</i>	<i>știm</i>	<i>auzim</i>	<i>ieșim</i>
-iți	<i>voi</i>	<i>dormiți</i>	<i>veniți</i>	<i>știți</i>	<i>auziți</i>	<i>ieșiți</i>
–	<i>ei, ele</i>	<i>dorm</i>	<i>vin</i>	<i>știu</i>	<i>aud</i>	<i>ies</i>

Aplicăm

8. Completați propozițiile.

Model: – *Eu aud bine.* – *Și tu auzi bine.*

Numeralele

Numeralele 20 – 90

Numeral (2 – 9) + zeci	20 – douăzeci	50 – cincizeci	80 – optzeci,
	30 – treizeci	60 – șaizeci	90 – nouăzeci
	40 – patruzeci	70 – șaptezeci	

Numeralele 21 – 99

Numeral (20 – 90) + și + numeral	21 – douăzeci și unu	34 – treizeci și patru
	– douăzeci și una	46 – patruzeci și șase
	22 – douăzeci și doi	83 – optzeci și trei
	– douăzeci și două	99 – nouăzeci și nouă

Numeralele 100 – 900

Numeral (2 – 9) + sută /sute	100 – o sută	700 – șapte sute
	200 – două sute	900 – nouă sute

Numeralele 101 – 999

Numeral (100 – 900) + numeral	101 – o sută unu, o sută una
	135 – o sută treizeci și cinci
	274 – două sute șaptezeci și patru
	893 – opt sute nouăzeci și trei

Numeralele 1000 – 9000

Numeral (1 – 9) + mie / mii	o mie	două mii
	trei mii	patru mii

14. Numiți numeralele.

14, 16, 19, 23, 29, 38, 49, 58, 59, 64, 73, 82, 94, 126, 248, 389, 475, 578, 643, 782, 934, 946, 974, 999.

Îmbinarea numeralului cu substantivele

1 – 19 + substantiv	un băiat	două cărți
	o fată	zece copii

20... + de + substantiv	douăzeci de copaci	o sută de creioane
	treizeci și unu de elevi	două sute treizeci de zile

15. Puneți în locul punctelor, unde este necesar, prepoziția **de**.

2 ... frați, 3 ... orașe, 5 ... medici, 10 ... linguri, 23 ... turiști, 50 ... manuale, 125 ... ziare, 250 ... studenți, 300 ... troleibuze, 547 ... lei, 960 ... soldați.

III.: INTENȚII COMUNICATIVE

Cum precizăm vârsta cuiva

– Câți ani ai?	– Câți ani aveți?	– Câți ani are?
– Am 20 de ani.	– Am 40 de ani.	– Are 60 de ani.

16. Citiți dialogul și alcătuiți dialoguri similare folosind cuvintele din dreapta.

– Câți ani ai?	bunicul tău
– Am 21 de ani.	unchiul lui
– Câți ani are prietenul tău?	șeful vostru
– Prietenul meu are 19 ani.	feciorul tău

Situații de comunicare

- Întrebați-l pe colegul dvs. câți ani are, câți ani au rudele lui.

IV.: SINTEZĂ

Astăzi avem oaspeți

Astăzi familia Rotaru are oaspeți. În vizită la ei vine Radu cu doi prieteni din Paris. Mama pune masa. Ea are nevoie de ajutor. De obicei, Dan aduce tacâmurile: farfuri, pahare, linguri, furculițe și cuțite, iar sora lui aduce mâncarea.

Iată vin oaspeții. Ei coboară din mașină și urcă scările. Ei intră în casă și iau loc la masă. Împreună cu oaspeții sunt șapte persoane: mama, tata, Dan, sora lui și oaspeții lor, Radu și prietenii lui. Pe masă este un buchet de flori. La masă ei au sarmale, plăcinte și vin roșu. Sarmalele și plăcintele sunt calde și gustoase. Vinul este rece și bun. Oaspeții mănâncă cu poftă. Ei beau vinul cu pahare mici.

După masă familia Rotaru împreună cu oaspeții ies la plimbare. Ei merg în parcul din centru. În drum spre parc ei trec pe lângă monumentul lui Ștefan cel Mare.

În parc ei stau pe o bancă. Vremea este frumoasă. Copacii sunt verzi, aerul este curat.

- a pune masa – накрыть на стол
- în drum spre... – по дороге к...

17. Răspundeți la întrebări.

- Cine vine în vizită?
- Cine pune masa?
- Cine aduce tacâmurile?
- Cine aduce mâncarea?
- Cine sunt oaspeții?
- Ce este pe masă?
- Câte persoane sunt la masă?
- Cum sunt sarmalele și plăcintele?
- Cum este vinul?
- Unde merg după masă familia Rotaru și oaspeții lor?
- Cum este aerul în parc?

Situații de comunicare

- Povestiți despre o seară petrecută cu prietenii.

Învățăm un proverb

Mâncăm pentru a trăi, nu trăim pentru a mânca.

Generalizăm

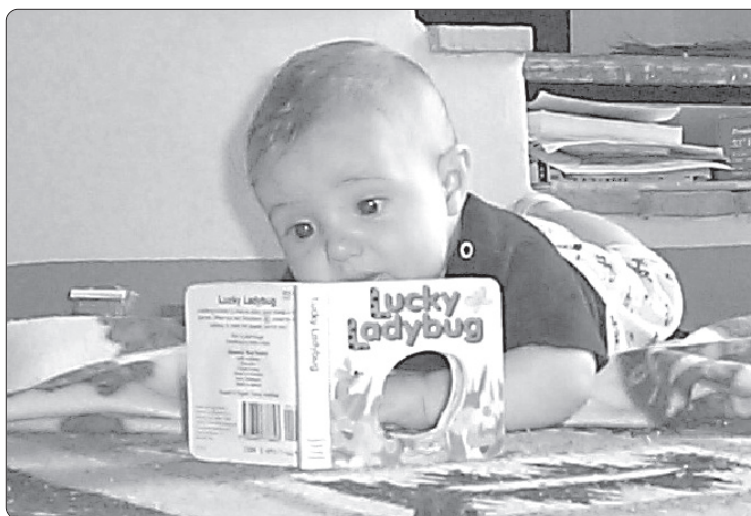
Modele comunicative

- Câți ani ai?
- Am 19 ani.
- Câți ani aveți?
- Am 35 de ani.
- Câți ani are fratele tău?
- Fratele meu are 16 ani.

Modele gramaticale

Vin peste cinci minute.
Când vii la noi?
Radu vine în vizită.
Noi ieșim la plimbare.
Când ieșiți în oraș?
Ei nu ies seara din casă.
Știu bine lecția.

LECTURI PENTRU SUFLET

I. VOCABULAR

a citi
a construi
a folosi
a găsi
a gândi
a glumi
a greși
a hotărî

a lipsi
a locui
a mulțumi
a munci
a obosi
a primi
a răsfoi
a vorbi

capitală
cetățean
chestiune
dispoziție
eveniment
lectură
liniște
odihnă
plăcere
poezie
prezent
proză
suflet
știință
viitor

atunci
deja
încă
niciodată
românește
rusește
totdeauna

cineva
ceva

II. GRAMATICĂ

Prezentul indicativ al verbelor de conjugarea a IV-a cu sufix

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum exprimăm durata unei acțiuni

IV. TEXT-SINTEZĂ

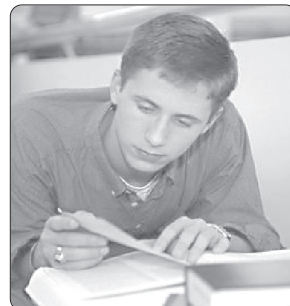

I. VOCABULAR

Încercăm

1. Alcătuiți propoziții cu îmbinările de mai jos.

- zile de odihnă ● odihnă pentru suflet ● suflet mare ● om de suflet
- carte de lectură ● sală de lectură ● a citi în original ● dispoziție bună.

Modificăm

2. Completați cu articolele necesare.

- poet... meu preferat ● carte... mea preferată ● prieten... meu din copilărie ● cărți... mele preferate ● dispoziți... mea e bună ● poezii... lui Mihai Eminescu.

3. Completați tabelul.

România	român	limba română	a vorbi românește
Rusia			
Anglia			
Italia			
Turcia			
Grecia			

Alcătuiim

4. Ați făcut cunoștință cu un domn sau cu o doamnă din una din țările indicate. Dați-i o caracteristică după modelul de mai jos.

Domnul Smith este din Statele Unite ale Americii. El este american. Știe multe limbi: rusa, ucraineana, italiana, româna.

5. Alcătuiți propoziții cu antonimele: *bună – rea, nou – vechi, scump – ieftin, cald – rece.*

Model: Masa aceasta este mică, iar masa aceea este mare.

6. Alcătuiți propoziții cu verbul *a putea*.

A putea	→	a hotărî	A nu putea	citi
	→	a folosi		gândi
	→	a construi		glumi
	→	a vorbi		lipsi

7. Completați.

Model: Copilul este *încă* mic. ► Copilul este *deja* mare.

Elevul ... nu citește.   Elevul ... citește.
 Mama ... nu doarme.   Mama ... doarme.
 Nepoțelul meu ... nu poate merge.   Nepoțelul meu ... poate merge.

încă
deja

Dicționar de contexte minime

sală de lectură
zile de odihnă
om de suflet

poet preferat
suflet mare
dispoziție bună

a citi o carte
a primi bani
a primi ajutor
a primi oaspeți

II. GRAMATICĂ

Observăm

- Când **citești** presa?
- **Citesc** presa în fiecare dimineață.
- Dar colegul dvs. când **citește** presa?
- Și colegul meu **citește** presa dimineața.
- Când **răsfoiești** o carte?
- **Răsfoiesc** o carte când am o oră liberă.
- Când **vorbești** cu prietenii?
- **Vorbesc** cu prietenii când suntem împreună.
- Când **pleci** la munte?
- Azi **hotărâsc** când plec.

Prezentul indicativ al verbelor de conjugarea a IV-a cu sufix

Terminațiile		<i>a citi</i>	<i>a găsi</i>	<i>a greși</i>	<i>a primi</i>	<i>a răsfoi</i>
-esc	<i>eu</i>	<i>citesc</i>	<i>găsesc</i>	<i>greșesc</i>	<i>primesc</i>	<i>răsfoiesc</i>
-ești	<i>tu</i>	<i>citești</i>	<i>găsești</i>	<i>greșești</i>	<i>primești</i>	<i>răsfoiești</i>
-ește	<i>el, ea</i>	<i>citește</i>	<i>găsește</i>	<i>greșește</i>	<i>primește</i>	<i>răsfoiește</i>
-im	<i>noi</i>	<i>citim</i>	<i>găsim</i>	<i>greșim</i>	<i>primim</i>	<i>răsfoim</i>
-iți	<i>voi</i>	<i>cititiți</i>	<i>găsiți</i>	<i>greșiți</i>	<i>primiți</i>	<i>răsfoiți</i>
-esc	<i>ei, ele</i>	<i>citesc</i>	<i>găsesc</i>	<i>greșesc</i>	<i>primesc</i>	<i>răsfoiesc</i>

	<i>a hotărâ</i>
-ăsc	<i>hotărâsc</i>
-ăști	<i>hotărâști</i>
-ăște	<i>hotărâște</i>
-âm	<i>hotărâm</i>
-âți	<i>hotărâți</i>
-ăsc	<i>hotărâsc</i>

Aplicăm

8. Urmați modelul:

Eu obolesc repede.

Tu	a nu lipsi	niciodată
El, ea	a citi	încet

Noi	a munci	mult
Ei, ele	a vorbi	repede

9. Completați.

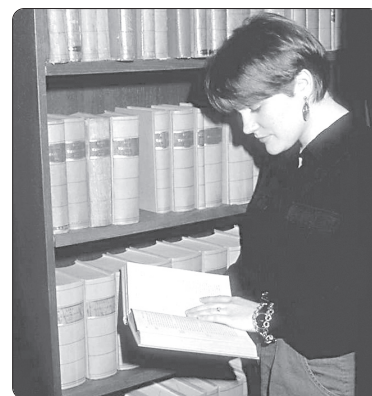
Eu citesc o carte. Tu nu _____ nimic?
 Noi citim repede. Și ei _____ repede?
 Tu nu greșești niciodată. Nici el nu _____ niciodată?
 Voi primiți scrisori. Tu _____ telegrame?
 Spre seară eu obosesc. Voi nu _____ spre seară?

10. Răspundeți.

Eu pot citi românește. Dar el?
 Și el _____.
 Noi putem citi francezește. Dar ele?
 Și ele _____.
 Tu începi a citi un roman. Dar ei?
 Și ei _____.

11. Folosiți în propoziții verbele: a citi / a răsfoi

a citi	carte	a răsfoi	ziar
	manual		revistă
	roman		album

12. Completați.

- Noi primim scrisori în fiecare zi. Ei nu _____ scrisori în fiecare zi.
- Eu vorbesc despre o carte. Radu _____ despre o piesă de teatru.
- Noi găsim bilete la teatru. Voi nu _____ locuri libere.
- Noi răsfoim ziarele, iar ei _____ o carte.

13. Urmați modelul.

**În fiecare dimineață răsfoim ziarele.
 Dimineața răsfoim ziarele.**

În fiecare seară ieșim la plimbare. _____.
 În fiecare zi mergem la serviciu. _____.
 În fiecare noapte dormim bine. _____.

14. Folosiți verbele din paranteze la:

- persoana I – eu;   ■ persoana a II-a – tu;   ■ persoana a III-a – el.

● Dimineața (a bea) _____ o cafea și (a citi) _____ ziarele. ● Apoi (a merge) _____ la serviciu. ● (A lua masa) _____ la cafenea. ● Seara (a lua) _____ troleibuzul și (a veni) _____ acasă. ● În orele libere (a răsfoi) _____ revistele, (a citi) _____ o carte interesantă. ● Și sufletul (a avea nevoie) _____ de odihnă.

15. Răspundeți.

Ce facem în:	sala de curs?	a face sport
	sala de sport?	a asculta lecția
	sala de spectacol?	a citi literatură de specialitate
	sala de lectură?	a privi spectacole

16. Alcătuiți propoziții.

a obosi (de ce?, din ce cauză?)

de lucru
de lecții
de lectură

a citi (ce?)

o revistă
un ziar
un dicționar
o carte

a citi (unde?)

acolo
aici
acasă
în sală

a găsi (ce?)

cartea
biblioteca
banii

a primi (ce?)

ajutor
o revistă
un ziar

17. Lucrați în grup. Completați tabelul.

Model: a face sport ► cine? Lucia; când? Dimineața; unde? În sala de sport.

	Cine?	Când?	Unde?
A răsfoi presa			
A invita oaspeți			
A avea dispoziție bună			
A construi o casă			
A asculta o lecție			
A găsi bani			
A citi o nuvelă			
A folosi dicționarul			

18. Răspundeți la întrebări.

- Despre ce scriu ziarele? ■ Ce citești dimineața? ■ Ce citești seara? ■ Ce citești în zilele de odihnă?

19. Formulați întrebări pentru fiecare cuvânt.

Model: Elena citește o carte.
● Cine citește o carte? ● Ce citește Elena? ● Ce face Elena?

Fratele primește scrisori. Cursanții folosesc dicționarul rus-român. Bunicul răsfoiește revista. Studenții lipsesc de la lecții.

20. Formați cuvinte noi după modelul: A învăța – învățător

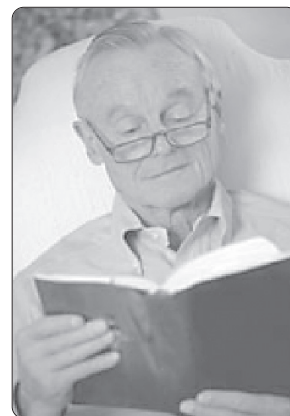
- A organiza _____
- A examina _____
- A începe _____
- A trece _____
- A citi _____

Verb + **-tor** = substantiv
a citi + **-tor** = cititor

21. Citiți dialogul pe roluri. Alcătuiți un dialog similar.

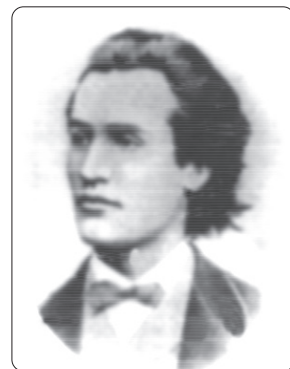
La bibliotecă

- Bună ziua.
- Bună ziua.
- Vreau o carte de poezii.
- Avem aici cărți de poezii în multe limbi. Ce fel de carte vreți?
- Vreau o carte de poezii în limba română.
- Ce scriitori preferați?
- Prefer clasicii.
- Iată o carte de Mihai Eminescu. Este un mare poet român.
- Mulțumesc.
- Cu plăcere.
- La revedere.
- Pe curând.

22. Răspundeți la întrebări.

Ce vrea cititorul? Ce răspunde bibliotecara? Ce carte vrea cititorul?
Cine este Mihai Eminescu?

III. INTENȚII COMUNICATIVE

Cum exprimăm durata unei acțiuni

Structuri

Cât timp?	mult puțin totdeauna	toată ziua toată luna tot anul
-----------	----------------------------	--------------------------------------

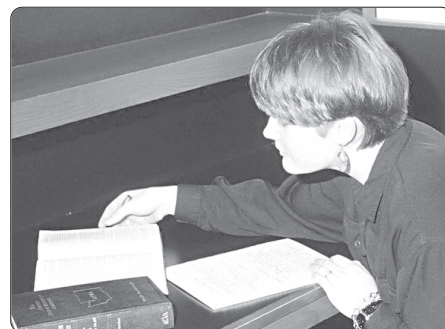
Utilizăm

23. Răspundeți la întrebări.

- Cât citește un student bun?
- _____
- El lipsește mult de la cursuri?
- _____
- Când glumește un om?
- _____

24. Restabiliți replicile.

- Ion muncește toată luna.
- _____
- Când e bolnav, lipsește mult de la cursuri.
- _____
- Cursanții învață tot anul.
- _____

IV. SINTEZĂ

Lecturi pentru suflet

Când obosec, am nevoie de odihnă pentru suflet. Găsesc odihna în lectură. Citesc multe lucruri, dar, pentru suflet, prefer o carte bună de poezie sau de proză.

Sunt zile când sufletul cere proză. Atunci citesc din Mihail Sadoveanu, Marin Preda, Liviu Rebreanu, Ion Druță. Citesc și românește, dar și rusește: Lev N. Tolstoi, Anton P. Cehov. Sunt zile când sufletul vrea poezie și atunci citesc din Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, George Coșbuc.

Citesc cărțile în care găsesc și adevăruri veșnice, dar și lucruri necesare pentru viața de zi cu zi. Citesc și ziare, și reviste. Din ziare aflu știrile și noutățile și totdeauna sunt un om informat. Din reviste aflu multe lucruri noi din știință și tehnică.

Citesc mult și știu că fac un lucru bun. Învăț multe cuvinte noi. Învăț în fiecare zi, în fiecare lună, învăț totdeauna.

25. Răspundeți la întrebări.

- Când aveți nevoie de odihnă pentru suflet?
- Ce cărți preferați pentru suflet?
- Ce citiți din proză?
- Ce citiți din poezie?
- Când citiți din M. Sadoveanu?
- În ce limbi citiți?
- Ce scriitori ruși citiți?
- De unde aflați știri și noutăți?

Situații de comunicare

- Sunteți la bibliotecă. Discutați cu bibliotecara ce puteți citi din poezia contemporană.
- Sunteți în vizită la niște prieteni. Discutați despre scriitorii din Republica Moldova. Aveți un scriitor preferat?
- Povestiți textul "Lecturi pentru suflet".

Învățăm un proverb

Gusturile nu se discută.

Generalizăm

Modele comunicative

Noi învățăm totdeauna.
Profesorii muncesc tot anul.
Când ești bolnav nu poți dormi toată noaptea.
Toată ziua citește literatură de specialitate.

Modele gramaticale

Eu citesc o carte.
Eu primesc o scrisoare.
El nu greșește niciodată.
Noi putem citi romanul acesta.

